

Sygn. akt: II AKa 204/99

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 1999 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	SSA Stanisław Raszka
Sędziowie	SSA Wiesława Gawrońska (spr.) SSA Jan Dybek
Protokolant	Barbara Gawor

przy udziale Prokuratora Prok. Apel. Janusza Konstantego

po rozpoznaniu w dniu 24 sierpnia 1999 roku

sprawy z wniosku S. M. o odszkodowanie i zadośćuczynienie dochodzone na podstawie art. 8 ustęp 1 ustawy z 23.02.1991r. (Dz. U. Nr 34, poz. 149)

z powodu apelacji, wniesionej przez pełnomocnika wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 28 kwietnia 1999r. sygn. akt XVI1 Ko 138/97

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w Katowicach do ponownego rozpoznania.

II AKa 204/99

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Katowicach, wyrokiem z dnia 28 kwietnia 1999r. sygn. XVI1 Ko 138/97 oddalił wniosek S. M. o odszkodowanie i zadośćuczynienie dochodzone w trybie art. 8 ustęp 1 ustawy z 23.02.1991r. (Dz. U. Nr 34, poz. 149) wywodząc, że Sąd Wojewódzki w Białymstoku, postanowieniem z dnia 22 kwietnia 1997r. sygn. III Ko 308/95 tylko w części uznał za nieważny wyrok Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 9 lutego 1953r. sygn. Sr 15/53 i w rezultacie tego odbyłą karę 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności należy wiązać ze skazaniem za przestępstwo pospolite.

W apelacji pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, a w szczególności art. 410 kpk przez pominięcie przy wyrokowaniu okoliczności wynikających z ujawnionego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 1.10.1954r. sygn. Ns 264/54 z którego wynika, że kary wymierzone wyrokiem Wojskowego Sadu Rejonowego w Białymstoku z dnia 9.02.1953r. za czyny przewidziane w art. 257§1 kk zostały złagodzone, a następnie darowane na mocy ustawy o amnestii z dnia 22.11.1952r.

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że odbyta przez S. M. kara w rozmiarze 3 lat i 8 miesięcy jest karą odbytą za przestępstwo z art. 257§1 kk, a nie kara wymierzona za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego.

W oparciu o te zarzuty pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie. W niniejszej sprawie niewątpliwie jest, że stwierdzona nieważność wyroku Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 9.02.1953r. Sr 15/53 nie dotyczyła skazania za przypisany czyn z art. 257§1 dkk. Pierwotnie wymierzona za ten czyn kara 4 lat więzienia, przy równocześnie wymierzonych karach 7 lat i 9 lat za czyny z art. 86§2 kk i art. 4§1 dekretu z dnia 13.06.1946r. objęta została łączną karą 12 lat więzienia.

Postanowieniem Najwyższego Sądu Wojskowego z dnia 1.10.1954r. Ns 264/54 łączną karę więzienia złagodzone do 9 lat, a następnie na mocy amnestii z dnia 22.11.1952r. tą łączną karę złagodzone o 1/3 czyli do wysokości 6 lat więzienia.

Kryteria przyjęte w ustawie z dnia 22.11.1952r. o amnestii wskazują, że bez wątplenia złagodzeniu o 1/3 podlegały kary orzeczone za czyny z art. 86§2 kk i art. 4§1 kk, a wątpliwości budzić może natomiast kwestia stosowania tej amnestii do przypisanego czynu z art. 257§1 dkk. Przy tym niekorzystnym dla wnioskodawcy wariancie kara 4 lat więzienia (obok złagodzonych kar 4 lat i 8 miesięcy oraz 6 lat) i tak nie mogłaby decydująco wpłynąć na orzeczenie łącznej kary 6 lat więzienia.

Z ustaleń Sądu Okręgowego wynika dalej, że na mocy kolejnej ustawy z 27.04.1956r. o amnestii kara orzeczone za czyn z art. 86§2 dkk została darowana w całości, a kara 6 lat wymierzona za czyn z art. 4§1 dekretu została załagodzona o połowę tj. do wysokości 3 lat.

Sąd Okręgowy nie przeanalizował natomiast w ogóle kwestii, czy ustawa z dnia 27.04.1956r. o amnestii miała również zastosowanie do kary wymierzonej za czyn z art. 257§1 dkk. Podkreślić należy, że potrzeba tego rodzaju dodatkowej analizy wynika z faktu, że ustawa o amnestii ma charakter powszechny i działa (z określonymi w ustawie wyjątkami) w sposób obligatoryjny.

W związku z brakiem takiej analizy Sąd Apelacyjny pozbawiony został możliwości kontroli poczynionych w tym względzie ustaleń.

Nawet jeśli w przypadku ewentualnego ustalenia, że amnestia nie objęła kary wymierzonej za czyn z art. 257§1 dkk istniał obowiązek ustalenia, czy warunki odbywania tej kary, w związku z tym, że była ona wykonywana w ramach łącznej kary nie uległy pogorszeniu i w jakim stopniu.

Zaznaczyć przecież potrzeba, że przez okres śledztwa oraz pozbawienia wolności wnioskodawca traktowany był nie jak skazany za przestępstwo pospolite, ale jako więzień polityczny.

Uznając więc, że zaskarżone orzeczenie było przedwczesne Sąd Apelacyjny orzekł jak w części dyspozytywnej swojego wyroku.